

2011 się skończył, a przed nami 2012, w którym zacznie się roczny program szkoleń gastronomicznych i społecznych w ramach projektu SUVOT!

W tym numerze przedstawiamy Państwu możliwości szkoleń zawodowych dla osób niepełnosprawnych oraz cierpiących na choroby psychiczne w Hiszpanii, Niemczech, Słowenii i Polsce. Można się przekonać, jak bardzo jest potrzebne zawodowe wsparcie osób niepełnosprawnych, takie jak na przykład nasz kurs gotowania.

Ponadto piszemy o ostatnim spotkaniu w Słowenii i podsumowujemy naszą międzynarodową współpracę w 2011 roku.

Miłej lektury!

Suvot TEAM

Możliwości szkoleń zawodowych dla osób z problemami psychicznymi i niepełnosprawnością psychiczną w naszych czterech krajach

Sytuacja w Hiszpanii

Jak wspomnieliśmy w naszym ostatnim biuletynie, praca jest pierwszym krokiem do integracji społecznej osób cierpiących na choroby psychiczne, ale zdobycie jej jest wciąż bardzo skomplikowane. W celu ułatwienia zatrudnienia osobom z problemami psychicznymi, potrzebujemy wysokiej jakości szkoleń, ale niestety w Hiszpanii jest tylko kilka programów specjalnie dostosowanych do ich potrzeb. Istnieją prywatne inicjatywy takie jak niektóre szkolenia, czasami placówki pomocy społecznej pomagają w aktywizacji zawodowej. Jedyny państwowy kurs dla osób cierpiących na choroby psychiczne to Wstępny Program Szkoleń Zawodowych.

Potwierdzeniem niedostatku usług szkoleniowych jest brak oficjalnych statystyk na temat szkoleń przygotowujących do podjęcia pracy osoby cierpiące na choroby psychiczne i / lub niepełnosprawne umysłowo. W sektorze prywatnym mamy kilka takich organizacji jak FEFES, FSC lub ONCE, które promują szkolenia dostosowane do potrzeb wyżej wymienionych grup. W 2010 roku ponad 500 osób cierpiących na choroby psychiczne wzięło udział w warsztatach i 67 z nich dostało w końcu pracę.

W sektorze publicznym Wstępny Program Szkoleń Zawodowych ułatwia uczenie się w szkołach średnich młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym (z powodu, na przykład niepełnosprawności umysłowej i / lub choroby psychicznej). Można uzyskać kwalifikacje zawodowe, które ułatwiają wejście na rynek pracy.

Fundación INTRAS jest jednym z podmiotów, które dostarczają tego typu szkolenia w regionie Castilla y León. Wstępny Program Szkoleń Zawodowych prowadzony przez INTRAS skierowany jest do młodych ludzi między 16 a 21 lat z wszelkiego rodzaju zaburzeniami psychicznymi, zaburzeniami zachowania i / lub trudnościami w nauce, którzy nie są w stanie uczęszczać na tradycyjne kursy. Program INTRAS jest prowadzony w Valladolid od dwóch lat i przygotowuje uczniów do pracy w administracji. Zawiera kilka modułów o wiedzy technicznej, ale również wiedzy ogólnej i wzmacnia podstawowe umiejętności społeczne, które pozwolą im lepiej dostosować się do pracy, a tym samym ułatwią integrację ze społeczeństwem.

Sytuacja w Słowenii

Już sam fakt określenia kogoś jako „chorego psychicznie” oznacza zmiany w życiu tego człowieka. Zmienia się przede wszystkim jego pozycja na rynku pracy. Kryzys gospodarczy minie, ale etykieta czy łątka, pozostanie do końca życia. Jest to jeden z najcięższych aspektów choroby psychicznej, jak również nieudane starania o pracę. Przyczynia się to do niskiego poczucia własnej wartości i powoduje negatywne plany na przyszłość. Prawo w Słowenii dotyczące choroby psychicznej zajmuje się przede wszystkim:

- Systemami opieki zdrowotnej i społecznej w dziedzinie zdrowia psychicznego,
- Określa opiekę zdrowotną i społeczną oraz prawa w trakcie hospitalizacji i wizyt kontrolnych w szpitalu,
- Leczeniem w specjalnym ośrodku pomocy społecznej
- Metodami przyjęcia do:
 - o Specjalnego oddziału w szpitalu psychiatrycznym;
 - o Specjalnej jednostki pomocy społecznej,
 - o Innego leczenia
 - o Opieki społecznej.

W dziedzinie pomocy społecznej są trzy ważne zmiany dla osób z problemami psychicznymi:

- Koordynator w gminie,
- Rzecznik praw osób z problemami psychicznymi
- Wielodyscyplinarne zespoły, które są koordynowane przez jednostkę pomocy społecznej dla każdego przypadku indywidualnie.

Zatrudnienie osób niepełnosprawnych jest regulowane przez ustawę o regulacji rynku pracy, oraz ustawę o rehabilitacji zawodowej i zatrudnieniu osób niepełnosprawnych. Oprócz wymienionych ustaw zatrudnienie i kształcenia osób niepełnosprawnych jest również uregulowane przez ustawę o ubezpieczeniu społecznym osób niepełnosprawnych i ustawę o stosunku pracy, która ustala warunki zatrudnienia osoby niepełnosprawnej i traktuje niepełnosprawnych jako specjalną grupę chronionych pracowników, których stosunek pracy może być rozwiązany tylko w określonych okolicznościach.

Parlament Republiki Słowenii uchwalił w 2008 r. ustawę o ratyfikacji Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych, która jest pierwszą uchwałą ONZ na temat praw osób niepełnosprawnych. Na tej podstawie w Słowenii w

2010 r. została uchwalona specjalna ustawa i reguluje ona równe szanse osób niepełnosprawnych i chroni przed dyskryminacją. Wraz z innymi ustawami stanowi całościowe i systematyczne podejście do eliminowania i zapobiegania dyskryminacji z powodu niepełnosprawności.

Prawo nie reguluje jednak zatrudnienia osób z problemami psychicznymi i nie wpływa na uzyskanie statusu osoby niepełnosprawnej.

Sytuacja w Niemczech

Prawo niemieckie zapewnia takie same prawa dla wszystkich ludzi, niezależnie czy są niepełnosprawni czy nie. Dwa najważniejsze prawa to prawo do samostanowienia i uczestnictwa w życiu kulturalnym. Dla osób niepełnosprawnych oznacza to wsparcie ze strony państwa. W Kodeksie społecznym jedna księga (SGB IX) dotyczy rehabilitacji i uczestnictwa w życiu społecznym osób z niepełnosprawnością. Można tutaj znaleźć instytucje wspierające osoby z wszelkimi rodzajami niepełnosprawności. Może to być na przykład urząd ds. młodzieży lub urząd pracy.

Aby zapewnić osobom niepełnosprawnym prawo do udziału w życiu zawodowym, stworzono specjalne ośrodki szkolenia zawodowego dla osób z różnego rodzaju niepełnosprawnością. Są to instytucje rehabilitacyjne, które specjalizują się w odpowiadaniu na potrzeby uczestników. W tych instytucjach osoby niepełnosprawne otrzymują więcej wsparcia niż w szkołach zawodowych lub firmach.

Doświadczony zespół trenerów, nauczycieli, pedagogów i psychologów towarzyszy uczniom i wspiera proces rehabilitacji. W zależności od osoby i rodzaju niepełnosprawności jest możliwość opieki 24 godziny na dobę, 7 dni w tygodniu. Można mieszkać w internacie lub dojeżdżać z domu do miejsca szkoleń i pracy.

Organizacja CJD we Frechen prowadzi szkolenia zawodowe i praktyki dla osób niepełnosprawnych z piętnastu dziedzin, na przykład ogrodnictwo, pomoc domowa, budownictwo, sprzedaż, fryzjerstwo, itp. Uczy się tam około 300 niepełnosprawnych młodych ludzi. W całych Niemczech istnieje 52 ośrodków kształcenia zawodowego oferujących szkolenia dla osób z niepełnosprawnością (więcej na <http://www.bagbbw.de/>). Mają oni dobre szanse zdobycia wykształcenia zawodowego. W większości przypadków koszty szkoleń pokrywa urząd pracy.

Sytuacja w Polsce

Narodowy Spis Powszechny przeprowadzony w 2002 roku szacuje liczbę osób niepełnosprawnych w Polsce na 5,4 mln, co stanowi 14,3 % mieszkańców. Według badań GUS 2,5 milionów niepełnosprawnych jest w wieku produkcyjnym i powinno pracować. Ponad 80% osób niepełnosprawnych w Polsce funkcjonuje poza rynkiem pracy, podczas gdy w krajach UE wskaźnik zatrudnienia w tej grupie wynosi średnio 40% - 50 %. Prawie 50 % osób niepełnosprawnych posiada najwyżej wykształcenie podstawowe a liczba niepełnosprawnych kończących studia wyższe nie przekracza kilku procent. Istnieje system wsparcia osób niepełnosprawnych na polskich uczelniach wyższych, ale nie jest ujednolicony i przejrzysty.

Zbyt często, bez zastanowienia się nad konsekwencjami orzeka się nauczanie indywidualne, które oznacza odsunięcie niepełnosprawnego od rówieśników i luki w jego wiedzy. Skutkuje to potem trudnościami w dostaniu się na studia i w terminowym ich ukończeniu. Natomiast w uzupełniającej edukacji zawodowej brakuje powszechnego systemu doskonalącego w ramach indywidualnej ścieżki rozwoju, podnoszącego wiedzę oraz umiejętności osób niepełnosprawnych.

Bielskie Stowarzyszenie Artystyczne Teatr Grodzki zatrudnia 64 osoby z najcięższym stopniem niepełnosprawności, w tym chorujące psychicznie, w dwóch zakładach aktywności zawodowej. W grudniu 2004 roku Stowarzyszenie uzyskało budynek przemysłowy od Prezydenta Bielska-Białej. Po remoncie dwóch pięter utworzyliśmy Drukarnię i Introligatornię, która zatrudnia 42 osoby niepełnosprawne z Bielska-Białej i zapewnia im transport do pracy. W 2009 roku uruchomiliśmy nasz drugi zakład aktywności zawodowej - hotel w Lalikach, w Beskidach, miejsce do wypoczynku i rehabilitacji. Zapewnia on zatrudnienie i transport do pracy 22 osobom z niepełnosprawnością psychiczną i fizyczną z okolicznych miast i wsi. Celem naszych przedsięwzięć społecznych jest pomoc naszym pracownikom w rehabilitacji zawodowej i wejściu na otwarty rynek pracy.

Spotkanie robocze w Słowenii

Podsumowanie pierwszego roku pracy

Pomiędzy 18 a 20 października międzynarodowy zespół projektu SUVOT spotkał się w Słowenii po pierwszym roku projektu. Pracowaliśmy nad organizacją zadań na 2012, szczególnie szkolenia trenerów w Niemczech i oczywiście rocznego kursu gotowania, który rozpocznie się w Słowenii, Niemczech i Hiszpanii w maju 2012.

Ponadto omówiliśmy podręczniki dla uczestników i nauczycieli, które są już prawie gotowe. Są to wysokiej jakości materiały dydaktyczne i czekamy z niecierpliwością na przetestowanie ich podczas naszych pilotażowych kursów.

Na szczęście mieliśmy czas, aby odwiedzić kilka ośrodków OZARY w Prekmurje i Maribor, jak i przedsiębiorstwo zatrudniające osoby niepełnosprawne psychicznie. Są to bardzo cenne doświadczenia dla wszystkich partnerów; nauczyliśmy się wielu nowych rzeczy.

2011 to był pracowity rok. Zespół SUVOTu przygotował materiały dydaktyczne (2 podręczniki) potrzebne do właściwego przeprowadzenia rocznego kursu gotowania, który rozpocznie się w Słowenii, Niemczech i Hiszpanii w maju 2012.

Opracowaliśmy program nauczania gotowania (teoretyczne i praktyczne sesje) oraz ćwiczenia teatralne, które pozwolą uczestnikom na poprawę ważnych umiejętności społecznych (praca w zespole, radzenie sobie z trudnymi emocjami, komunikacja). Mamy również zaplanowane szkolenie dla specjalistów, którzy poprowadzą nasze kursy.

Zespół SUVOTu promował też naszą inicjatywę na szczeblu lokalnym, krajowym i międzynarodowym i nadal będziemy to robić. Na stronie www.suvot.intras.es znajdują się aktualne informacje o projekcie, ale także ciekawe przepisy z wszystkich krajów partnerskich.

Naszą misją jest zwalczanie napiętnowania społecznego choroby psychicznej i jesteśmy pewni, że SUVOT będzie ważnym krokiem do celu.

Kontakt:

Agnieszka Ginko-Humphries

agnieszka@teatrgrodzki.pl

Więcej informacji o projekcie SUVOT:

<http://suvot.intras.es>

Facebook

<http://es-es.facebook.com/pages/Suvot-Project/166486543372824>